

6. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Дюжев В.Г. Креативний менеджмент // Інтелектуальна власність: магістерський курс : підручник / П.Г.Перерва [та ін.]; ред.: П.Г.Перерва, В.І.Борзенко, Т.О.Кобелева; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : Планета-Прінт, 2019. Розд. 8. С. 581-649. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/44235>

7. Шаульська Л.В., Кобелева Т.О., Перерва П.Г. Формування та використання системи моніторингу підприємницьких ризиків як запорука сталого розвитку бізнес-структур // Економіка і організація управління. 2023. №1(49). С.34-44. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/68529>

8. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Косенко А.В., Косенко О.П., Ткачова Н.П. Стратегія маркетингу логістичних послуг у підприємницькій діяльності: ціноутворення та політика розподілу // Вісник НТУ «ХП» (екон. науки) : зб. наук. пр. Харків : НТУ "ХП", 2021. № 1. С. 91-97. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/54964>

9. Шаульська Л.В., Кобелева Т.О., Перерва П.Г. Дослідження впливу підприємницьких ризиків на сталий розвиток // Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. 2023. № 3 (181). С. 14-23. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/66827>

УДК 519.86:005.21

Побережний Р.О., к.е.н., доцент
Крамської Д.Ю., к.е.н., доцент
Перерва П.Г., д.е.н., професор,
завідувач кафедри економіки бізнесу,
Національний технічний університет «ХП», м.Харків

Методи моделювання в управлінні соціально-економічними системами

Модель являє собою абстрактне відображення об'єкта у віртуальному середовищі. Переваги моделювання полягають в тому, що прийняття рішень в рамках віртуального світу не несе ніякого ризику і не тягне за собою небажаних наслідків, не завдає шкоди системі. Крім моделювання наслідків тих чи інших рішень, модель також може використовуватися для визначення максимального потенціалу системи, ступеня її реакції на найменші зміни в навколишньому середовищі, проведення різних експериментів і вибору оптимальних методів впливу [1-9].

Організаційно-розпорядчі методи засновані на наказах, розпорядженнях, законах та інших нормативних документах і засновані на можливості застосування сили державними органами, в тому числі безпосередньо по правоохоронних органах. Усередині організації взаємини між керівниками та їх підлеглими регулюються трудовим законодавством України.

Економічні методи впливу засновані на використанні матеріальних (економічних, грошових) інтересів. Специфічний економічний метод включає в себе як окремі методи впливу, так і їх комбінації. Комплекс взаємопов'язаних

економічних заходів, спрямованих на досягнення конкретного результату, утворює механізм управління економікою. Соціально-психологічні методи управління засновані на переконанні, моральному стимулюванні, свідомості, засновані на звичаях і традиційних цінностях суспільства. Під словами «механізм управління» пропонуємо розуміти сукупність тих чи інших методів управління.

Організаційно-адміністративні, економічні та соціально-психологічні методи управління застосовуються спільно. Зрозуміло, що сама можливість використання економічних і соціально-психологічних методів заснована на існуючій адміністративній структурі підприємства. З іншого боку, чисто адміністративними (командними) методами без матеріального і морального стимулювання неможливо домогтися значного підвищення ефективності діяльності підприємства.

У математичних моделях, що застосовуються в менеджменті, використовуються різного роду змінні. Одні з них описують стан системи, інші - вихід системи, тобто результати її роботи, треті - керуючі впливу. Існують екзогенні змінні, значення яких визначаються ззовні, і ендогенні змінні, що використовуються тільки для опису процесів всередині системи. Контрольні параметри входять до складу екзогенних. Встановлюючи їх значення (або зміни цих змінних з плином часу), менеджер змінює вихід системи в потрібному йому напрямку. Оскільки неможливо точно передбачити поведінку системи під впливом тих чи інших впливів, необхідно вивчити стійкість соціально-економічних моделей, використовуваних в менеджменті [1, 6]. Найчастіше вводяться випадкові ефекти (обурення), що призводить до заміни єдиної траєкторії руху на пучок (трубку) і знижує ефективність управління. Відповідна математична теорія добре розроблена, але досить складна для застосування [2, 7].

Список використаних джерел:

1. Кобелева Т.О., Перерва П.Г. Моніторинг комплаєнс-безпеки підприємства з використанням тангенціальної функції // Вісник Хмельницького національного університету. Сер.: Технічні науки. 2019. № 5. С. 140-146. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/58557>
2. Перерва П. Г., Кобелева Т. О., Зозуля М. О. Дослідження методів оцінювання конкурентоспроможності. Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти : матеріали 3-ї Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Львів, 17–19 берез. 2021 р. Львів, 2021. С. 252–254. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53460>
3. Старостіна А.О. Маркетинг: теорія, світовий досвід, українська практика: підруч. К.: Знання, 2009. 1070 с.
4. Перерва П.Г. Формування системи моніторингу підприємницької діяльності підприємства / П. Г. Перерва, Т. О. Кобелева // Економіка: реалії часу: електрон. наук. вид. 2023. № 1 (65). С. 5-11. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2023/No1/5.pdf>
5. Шаульська Л.В., Кобелева Т.О., Перерва П.Г. Дослідження впливу підприємницьких ризиків на сталий розвиток // Енергозбереження. Енергетика.

Енергоаудит. 2023. № 3 (181). С. 14-23. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/66827>

6. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Дюжев В.Г. Креативний менеджмент // Інтелектуальна власність: магістерський курс : підручник / П.Г.Перерва [та ін.]; ред.: П.Г.Перерва, В.І.Борзенко, Т.О.Кобелева; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : Планета-Прінт, 2019. Розд. 8. С. 581-649. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/44235>

7. Шаульська Л.В., Кобелева Т.О., Перерва П.Г. Формування та використання системи моніторингу підприємницьких ризиків як запорука сталого розвитку бізнес-структур // Економіка і організація управління. 2023. №1(49). С.34-44. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/68529>

8. [Перерва П.Г.](#), [Кобелева Т.О.](#), [Косенко А.В.](#), [Косенко О.П.](#), [Ткачова Н.П.](#) Стратегія маркетингу логістичних послуг у підприємницькій діяльності: ціноутворення та політика розподілу // Вісник НТУ «ХПІ» (екон. науки) : зб. наук. пр. Харків : НТУ "ХПІ", 2021. № 1. С. 91-97. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/54964>

9. Перерва П.Г., Борзенко В.І., Кобелева Т.О. Інтелектуальна власність: магістерський курс: підручник. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 1002 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/286988829.pdf>

УДК 315.00

Погорелов А.В.,
Професор кафедри комп'ютерних систем та технологій,
Володимиров Є.В.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія»
Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця,
Харків

Аналіз програмного забезпечення для мультимедійних видань

На сьогоднішній день особливо важлива організація навчання в рамках дистанційної форми, основою якої є інтенсивна самостійна робота користувачів. Вони мають можливість навчатися за індивідуальним розкладом, використовуючи спеціальні засоби навчання у вигляді інтерактивних навчальних мультимедійних.

Мультимедійні технології в навчальному процесі використовуються в мультимедійних навчальних виданнях для практичних інтерактивних завдань, прикладів, пасивних та активних відеосимуляцій, аудіопідказок, тексту, графіки, анімації, звукових та відеоелементів різної складності надають можливість створювати додатковий навчальний матеріал у вигляді інтерактивних тестів різної складності, які стимулюють всі види активності користувача та прискорюють